

Orase vend oli vallavõitleja / Kõbarussp. II kl.
ja taaraajne riigivoliniku liige.

Kooli ajalugu.

30. aprillil tähistame me kooli 100 aasta-
päeva. Vestlesin ühe kõhapealse vanema inimesega,
Malla Karlaga. Ta käis kooli 1898-1901 aastal.
See koolimaja asub selles majas, kus on praegune
~~vanade~~ kolhoos "Partisani" kanala.

Tol ajal oli kooli III klassiline. Kaks klassid
olid kõik ühes ruumis. Temaga käised koolis
Jants Hindrek, Nidevik Jaan, Helm Anna, Luisk
Marta, Arnoore Arno, Rummo Jüri, Rummo Jaan,
Mahoni Jaan, Abertsnicht Olga, Villem Rummo (Paul
Rummo vend). Tol ajal olid õpetajad juhataja Oras ja
kooli juhataja Rootsi. Koolis õpetati piiblit, kate-
kismust, matemaatikat, õigenäjutust (esti keel), maa-
teadust (geograafia), laulmist, ema keelt (kirjandus), vene
keelt. ~~Koolis õpetati algul (I-II klassis) kirikoliga~~
Koolis oli algul karutuse (I-II kl) kirikol ja tahvel.
Hiljem tulid karutusele vihkud. Päevas oli
tunde 6-7. Kes vallatust tegi, oli peale tunde üks tund.

Tunni pikkus oli 60 min. vahetund 10 min. Vahel oli tunni ja vahetunni pikkus, kuidas juhtus. Kord oli tund pikem, kord lühem. Vahel vahetundi ei olnudki. Lõuna tund (õsuse vahetund) oli tund aega. Õpilastel olid igal ajal oma liivakott. ~~Liivakotid~~ oli tehtud ~~riidest~~ Raamatud olid riidest kottis pealt paela, kinni tõmmatav. Raamatu kotti pandi ka liib.

Koolis kirjutati lol ajal kindi, sulipeaga.

Koolis oli ka joonistamine, kuid joonistus tundi oli kord kahe nädala jooksul. Koolis oli õpilasi 60. Koolipingid oli peaaegu samasugused. Kommikuiti oli palvetund. Koolis hakati kõima 10 aastaseks. Koolis sel ajal ei olnud koristajat ega ahjukütjat nagu praegu. Siis pidid lapsed kõik ise tegema. Lapsed pidid kordamööda ahjukütma. Ahjukütjaid hüüti "tukkussidus". Ahjukütja piüürid nendel ninad muutamaga mustaks määrada kes selle nimega teda hüüdsid. Koolis hak mindi sügisel oktoobri kuus ja kool lõppes kevadel aprilli kuul.

~~Õpilased~~ Mõned õpilased jäid õsuse kooli. Õpetaja kirjutus loas oli põhukotid, kus peal nad nad magasid. ~~Sell~~ Õsuse võtsid nad palitu peale (kuni siis ei olnud).

ja patje ka ei olnud).

Õpetaja õpetas õpilasi laulma viiuli saadul. Koolis oli ka orel. Jevade poolt käis koolis õpilaste teadmisi kontrollimas inspektor, sügisel ja talvel käis kooli kiriku õpetaja. Ta küsis lastelt peamiselt katehismusest peakirjandusest, mis peidid peas olema, küsis veel juudi ajalugu (piibli lugu) ja laskis piiblist ette lugeda kirik.

Kes tegi lunnis ulakust pandi ruska ja lõmmati joonlauaga mööda peopesa mitu korda. Joonlauda nimetati „liianiks“, mis oli valmistatud õhukesest puust.

Kooli juhatajal olid mitu poega ja tütart. Üks poeg kes ~~das~~ suri alles paar aastat tagasi oli Rootsi Nillu. Teine poeg oli juba ammu surnud. Keavas elab uus, kooli juhataja tatar Abertsnicht ~~asta~~ Olga. Abertsnicht asta die juba ammu surnud.

Malla Karla jutustas ühe huvitava loo, kuidas nad Mahoni jaaniga kalu püüdsid.

Ühel lõuna tunnil olid nad läinud Mahoni jaaniga jõe äärde kolu püüdma. Lõuna tund oli tund pikk ja siis kellari ei olnud ja nad ei teadnud kella ja olid lundhihinenud. Nad püüdsid särgeri ja panid paja pöösä alla. Kui lund läinud, ütles õpetaja et,

nad peavad tunniks ajaks peale tunde jääma. Karla
oli jäänud peale tunde, kuid Jaan paki jookse.
Kui Karla aeg läis saanud läinud ta oma koolu
nõtma, kuid ei olnud ühtegi. Jaan oli kõik koolad
ära viinud. Jaan oli teisel päeval jäänud peale tunde
selle eest oli eelmise päev ära läinud ja oli veel
tundi pärast tein koolis.

1923.